

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. Oglasi za vsak mm
vsih stolpc 1 K 20 v. Reklama med tekstom osmrtnice in
sahvale K 150 — Posamezna številka stane 50 par - 2 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravištvo Strossmayerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65.
Račun hr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Koroško: Šopronj.

Celje, 16. dec.

Dva meseca je minilo, kar smo se spominjali obletnice lanske naše nesreče na Koroškem. Ne bomo si danes klicali v spomin vseh podrobnosti iz bojev za naš slovenski Korotan, bojev, ki spominjajo na zločine laških fašistov. Potvorbe listin volilnih upravičencev, katere so izvrševali nemški heimatdienstovci s pomočjo italijanskih oficirjev, uboj slovenskih ljudi, požigi slovenskih domov: skratka nečuveni teror, grozovlada, ki jo je izvrševala nemško - avstrijska mafija pod mednarodno upravo tik pred plebiscitom, vse to je bilo vzrok, da so nam pri plebiscitu uropali naše slovensko Koroško. In vse nemške lopovščine so bile v oči nemških inozemskih — pa tudi nemških listov, ki izhajajo v naši državi — upravičene, so bile poštena dejanja, ki so izvirala iz obrambe proti slovenskemu »nasilju».

Za nas so vse to danes samo se spomini, ki pa nas ne preprečijo opominjati, da pripravljamo dan rešitve.

Te dni pa se je vršil plebiscit v Šopronjskem ozemlju na Zapadnem Madžarskem, katero ozemlje je bilo s trianonsko mirovno pogodbo s celo Burško vred pripoznano Avstriji, glede katerega pa so Madžari tako dolgo in tako spretno spletkarili in rovarili, da so s takozvanim »beneškim sporazumom«, sklenjenim na inicijativo Italije med Avstrijo in Madžarsko, dosegli v Šopronjskem ozemlju ljudsko glasovanje.

In to, kar so lani Avstriji posojali našim Slovincem na Koroškem, so jim vračali sedaj Madžari v Šopronju. Avstrijsko časopisje je bilo zadnje tedne polno prirobo o madžarskih nasilstvih, o potvorbah glasovalnih listin itd. Ko je bil končno plebiscit določen za 14. tm. in ko so Avstrijci predvidevali svoj poraz, so izjavili, da se plebiscita ne udeležijo. In tako je seveda ogromna večina v Šopronjskem ozemlju glasovala za Madžarsko.

Avstrijski, zlasti dunajski listi pa so sedaj polni medu in sladkosti za Jugoslavijo in Češkoslovaško, ter nas mlo prošijo, naj protestiramo proti načinu izvršbe plebiscita, češ da se je Nemcem zgodila velika krivica.

Greh se masčujejo. In Korotan se je masčeval sedaj v Šopronju nad avstrijskimi Nemci in njihovimi lopovščinami lani v Korotanu.

Naša država nima niti najmanjšega povoda se kakorkoli za stvar ešofirati. Kvečemu imā povod prezentirati gospo-

B. BAEBLER:

Premog in vodne sile.

(Predavanje na Ljudskem vseučilišču v Celju dne 21. novembra 1921.)

Za boljše razumevanje pojma »sila« nam je treba najprej razložiti neki drugi pojem, katerega pričetek in razvoj se da primerjati s pričetkom in razvojem organskega življenja na naši zemlji. Tako kot organsko življenje, se je tudi ta pojem razvijal, dobival najraznovrstnejše oblike ter se prilagajal najrazličnejšim razmeram. Priporil si je puščavo za puščavo in danes je ni točke na naši zemlji in ne v vesemirju, kjer bi ne uspeval. Ne želimo si drugega, nego da bi polagoma obvladali vse človeško znanje. Lahko rečemo, da se na svetu ničesar ne zgodi, kar bi ne bilo s tem pojmom v najtesnejši zvezi.

Ta pojem je »energija«.

V navadnem življenju imenujemo energijo neko moralčno lastnost, za katero v slovenščini žalibog nimamo primerne izraza. V Wolfovem besednjaku

dom na Dunaju naš koroški račun. Afera Šopronj nas pušča hladne do mozga. Narod, ki je skozi stoletja in še lani izvajal najgrša nasilja nad pravici drugih narodov, nima pravice, od nas zahtevati zaščite, če se slučajno niemu krivica godi, kar je pa tudi dvomljivo, ker je glasom časopisnih vesti že prvi dan plebiscita v Šopronju od 15000 glasovalnih upravičencev jih krog 12000 glasovalo za Madžarsko.

Kmetijska politika demokratske stranke.

(Govor narodnega poslanca g. Milana Pribičevića na državnem kongresu Demokratske stranke 31. okt. v Beogradu.)

V imenu glavnega odbora stopam pred Vas, mili bratje, da spregovorim nekoliko besed o najvažnejšem problemu, ki ga ima naša Demokratska stranka, o kmetijski (sejalskem) vprašanju v izpolnitve ostalih referatov o tem vprašanju. Ne govorim v svojem imenu, ampak v imenu glavnega odbora. V vseh krogih Demokratske stranke in tudi v njenem programu prevladuje mišljenje, da mora biti glavni problem Demokratske stranke, njena glavna skrb in briga zanimanje za vprašanja, ki se nanašajo na kmetijski stan v naši državi.

Prosim ob tej priliki Vas inteligen-te, šolane ljudi, uradništvo in druge, trgovce in obrtnike, predstavnike industrije in druge stanovce, da pojmite, da Demokratska stranka in njen glavni odbor in vsi mi moramo vzeti

kmetijsko vprašanje kot glavno vprašanje

in da s tem ne vršimo nikake demagogije, da ne mislimo s tem samo na kmetijski stan, ampak na cel naš narod, na vse njegove stanovce, in da iztičemo kmetijski stan in njegove nevolje kot glavno skrb, ker kmetijski stan ni mal stan, ampak predstavlja cel naš narod.

Imamo, bratje, v naši državi, v našem velikem jugoslovenskem narodu od Bitolja do Triglava nad 11 milijonov ljudi. Od teh 11 milijonov naroda je najmanj 8 milijonov kmetijskega stanu. In bratje, kakšna bi mi bila demokracija, če bi — vodeči politiko kot Demokratska stranka, z demokratskimi idejami — ne vzeli na svoje rame važne skrbi, da dvignemo teh 8 milijonov naroda in če ne bi — dvigajoč teh 8 milijonov gospodarsko, prosvetno in zdravstveno, ter vobče kulturno — razumeli, da samo tem potom moremo vršiti pravo demokracijo.

ku sem našel izraze: srčnost, krepost, trdnost, kar pa nikakor ne odgovarja pojmu »energija«. Energičen človek je tisti, ki dobro ve, kaj hoče, in ki tudi tedaj izvrši svoje načrte, če se mu stavijo na pot najrazličnejše zapreke.

Energija v fizikalnem pomenu besede je nekaj podobnega. Ona deluje na primer, kadar se pojavlja na morju ali na kopnem vihar. To je živa delujoča sila gibanja, ki se zrak. Energiji žarečega solnca se imamo zahvaliti, da vspevajo in zelenijo rastline, kemični energiji benčina, če se vozimo z motornim kolesom ali avtomobilom in kemični energiji naših mišic, če potujemo s kolesom. Ako si zvečer po trudapolnem delu prižgemo luč, tedaj pretvarjamo kemično energijo petroleja ali svetilnega plina ali pa z žarnico električno energijo v energijo svetlobe. Iz zadnje navedenega primera je razvidno, kako se da pretvarjati energija ene vrste v energijo drugih vrst in obratno. Vidimo pa tudi, da je energija ona, brez česar si ne moremo misliti nobenega pojava. Energija je ona nevidna sila, ki se nahaja v vseh real-

Gospoda in prijatelji,

kaj je demokracija?

Kaj pomeni ta beseda? Demokracija pomeni, da je vsak poedinec kot osebnost svoboden, da ima vse pravice svobodnega človeka v državi, v kateri živi. Ako se ta svoboda omejuje, se omejuje samo napram onim, ki hočejo pravo, istinito demokracijo in svobodo terorizirati, ki hočejo iz kakšnih bodi razlogov državo ekspluatirati in razrušiti našo družbo. Sicer pa mora biti vsakdo, ki v tej državi ne uporablja sile, da predpostavlja svoje pravice nad pravice drugih, popolnoma svoboden.

V drugi vrsti, gospoda in bratje, pomeni demokracija, da mora vsak poedinec od nas — in naj pripada kateremu-koli stanu, brez ozira na njegovo imetje in znanje, torej kmet in gospod, nepismeni kmet kakor vseučiliški profesor — imeti možnost, da v naši državi pride do vseh pridobitev materialne in duševne kulture, da mora imeti možnost, da razvija svoje sposobnosti v korist svojo in celote.

V tretji vrsti pomeni demokracija vlado naroda. Demokracija pomeni, da mora cela naša družba biti urejena po volji naroda, da mora vsak poedinec in vsak razred imeti pravico, da potom parlamenta in vlade odreja sebi pot svojega razvoja. Demokracija — da končam s kratko označbo — pomeni združitev, pomeni ljubezen, slogo; demokracija ni samo materialna, ampak tudi duševna reč; demokracija je isto kakor krščanstvo; demokracija je, kakor pravi neki ameriški pisatelj, »brotherhood« (= bratstvo). Če je kdo bogat, je velk gospod in ima mnogo denarja, ga to ne sme zadrževati, da v malem kmetu ali malem uradniku ne bi videl človeka sebi enakega. Demokracija pomeni, da mora med nami v družbi biti velika vera bratstva, ljubezen, sloga in medsebojno spoštovanje. Ni pravi demokrat, bratje, ki ne samo da se ne veseli, če v njegovem selu ali v mestu kmet ali uradnik ali obrtnik napreduje, ampak meče celo polena pod noge svojemu rodnemu bratu. Mi se moramo nasprotno tega veseliti, ker je to pravi cilj demokracije, da vsakdo izmed nas pride do čim večjega materialnega in duševnega razvoja in napredka.

Ker pa demokracija vse to pomeni in ker ima naš narod Srbov, Hrvatov in Slovencev 8 milijonov kmetov, zato je kmetijsko vprašanje naša glavna briga. In zato, ker naš kmet, to je celi naš narod, živi danes težko. Polovica je nepismenih, druga polovica pa zna samo č-

nlh in konkretnih telesih brez izjeme. Pesnika, ki bi tožil, da ni več velikih misli in velikih idej, bi opozoril na pojem energija, pojm, brez katerega je vsak še tako majhen in neznaten pojav nemogoč. Pesnik, ki bi spesnil epos energije, bi obenem spesnil epos človeštva.

Izvor energije, ki jo človeški um vedno večji meri in vedno bolj rafinirano izrablja, je solnce. Solnce, ta velikan-ska obla, pošilja svoje toplotne in svetlobne žarke venomer na našo zemljo. Ti žarki, ki niso nič drugega, neko neka forma energije, povzročajo življenje rastlin in sicer tako, da rastline pod vplivom solnčne svetlobe in toplote vsrkavajo ogljikovo kislino, ki se nahaja v zraku, in jo razkrajajo. Ogljik obdržijo zase in si z njim ter z onimi snovmi, ki jih dobivajo iz zemlje, gradijo svoj organizem, kisik pa oddajajo zopet zraku, da ga vdihavajo živali. V živalskem organizmu se vrši oksidacijski proces, to je počasno gorenje. Oni ogljik, ki ga zavživajo živali s hrano, se veže z vdihanim kisikom, izdihana ogljikova kislina pa služi zopet rastlini kot hrana. Iz

tati in pisati. Vemo, da se tudi mi šolani ljudje moramo vsak dan učiti, da postanemo v resnici pisarni in izobraženi; toliko bolj je to treba kmetu, ki živi v težkih razmerah šolske neizobraženosti. Vsi ste imeli priliko, da ste spoznali mnogo kmetov, ki imajo dovolj zemlje, a nimajo možnosti, da to zemljo obdelujejo kakor treba, ker nimajo dovolj znanja in dovolj sredstev. Po vaseh nimajo potrebnih potov, ne najpotrebnejših stvari, ne dobre vode, nimajo pa tudi šol. Na vseh straneh v naši državi imamo polno vasi, kjer ni nikakih šol.

Kakšno je zdravje v našem narodu, bratje, to sami veste. Pri nas divjajo kužne bolezni. Imamo na stotisoče bolnih na sifilidi, malariji, jetiki; imamo sela brez zdravnikov, brez ambulanc. Veste, kako težko je kmetu in Vam inteligentnim ljudem po deželi, če Vam zboli žena ali otrok, da pridete do zdravnika. Imamo sela brez luči. V takem stanju kmet, tudi če ima dovolj, 20 ali več hektarjev zemlje, ne more čutiti, da je nekaj in nekdo. Imamo dovolj zemlje, imamo živino, imamo polne žitnice, in vendar se čutimo reveže. Premožni kmet gleda zavidno na siromašnega učitelja ali duhovnika in misli, da gre tem boljše. Zakaj? Zato, ker v današnji organizaciji sela in naše družbe kmet ni v stanu, tudi če ima 20 ha zemlje, kar v današnjih razmerah pomeni z inventarjem vred gotovo malega milijonarja, da bi čutil moč in blagor civilizacije, ki bi odgovarjala njegovemu premoženju. Vi ste imeli priliko videti, da kmet pošlje svojega sina, da dovrši šole in da postane ali kak praktikant ali pisar ali kak siromak, profesor, noče pa tega svojega otroka, tudi če ima 30 ha zemlje, poslati v gimnazijo, da bi prišel potem nazaj na posestvo in delal na njem kot kmet. Zakaj tako dela? Zato ker podcenjuje svoj kmetijski poklic. Vsled pomanjkanja znanja in male civilizacije življenja na kmetih vidi kmet gospodstvo samo v lepši suknji in v mestu, ne pa na vaši in v sebi. In če je še tako bogat, zavida uradnika in noče pustiti svojega sina na kmetiji, ampak pravi: naj gre med gospodo, ker samo v mestu je lepo in se lahko živi. (Dalje prih.)

Politične vesti.

KRIZA.

Beograd, 14. dec.

Radikalci zavlačujejo pogajanja še vedno. Radikalni klub je sicer prepustil Pašiću proste roke, toda vztraja na svojem stališču glede ministrstva za notra-

ttega vidimo, kako kroži ta ogljik in kisik, a vse to le s sodelovanjem solnčne energije. Brez nje bi bila asimilacija v rastlinskem organizmu nemogoča in ne bi bilo življenja na zemlji. Rastlina je ono čudo, v katerem se pri tvarjanju kompliciranih snovi vršijo zamotani kemični procesi, ki so danes po večini v kemičnem laboratoriju še neizvedljivi. Življenski proces v živalskem oziroma človeškem organizmu je mnogo bolj enostaven, saj dobiva žival vso potrebno hrano od rastline.

Tudi energija gibanja se zrak, to je vetra in viharja, ni ničesar drugega nego energija solnca. Solnce razgreva našo zemeljsko površino neenakomerno in neenakomerno razgreti zrak se začne gibati.

Najvažnejši prirodni zakon je, da sta materija in energija neustvarljiva, in neuničljiva, to se pravi, iz nič ne moremo ničesar ustvariti, ne materije ne energije. A kakor ne moremo uničiti materije, tako da bi izginila in da bi je nikjer več ne bilo, tako se tudi energija ne da uničiti. Iz tega sledi, da se mora

nje zadeve. Pašić je imel popoldne sestanek z Davidovičem. Prosil ga je, naj počaka do jutri popoldne. Takrat mu da definitivni odgovor.

Beograd, 15. dec.

Danes ob 11. uri je imel Davidovič sestanek s Pašićem. Ker je Pašić izjavil, da njegov (radikalni) klub vstaja na tem, da dobe radikalci predsedstvo in notranji portfelj, je Davidovič o Pašićevem odgovoru poročal v demokratskem klubu, nato pa je šel na dvor in vrnil mandat kralju.

Takoj nato je bil poklican na dvor predsednik skupščine dr. Ribar. Kralj ga je prosil, naj posreduje med demokrati in radikalci, da pride do sporazuma. To je zadnji poskus. Ako ne uspe, poveri kralj sestavo volilne vlade zaupni osebnosti.

Popoldne je sklical dr. Ribar delegate obeh klubov. Potek konference, ki je trajala 2 in pol ure, ni znan. Čuje se pa, da so se nasprotstva znatno ublažila in da morda pride jutri do sporazuma.

V Albaniji je zopet nastala zmeda. Povsod so krvavi nemiri. Vlada v Tirani je strmoglavljena. Pristaši Esad-paše so v ječah.

Washingtonski sporazum štirih velesil, Anglije, Francije, Amerike in Japonske, obsega naslednje 4 točke: 1. razmerje vojnega brodovlja 5:5:3 za Anglijo, Ameriko in Japonsko; 2. prepoved utrjevanja obal Tihga Oceana; 3. ukinjenje angleško-japonske zveze; 4. zamenjava te zveze s sporazumom 4 velesil, ki je sklenjen na 15. let.

Na Japonskem je bil 11. tnt. umorjen min. predsednik Takajaši. Umora dolže člane vojaške stranke, ki je nasprotna miroljubni politiki vlade na washingtonski konferenci glede Daljnega vzhoda.

Mariborske novice.

Pred mariborsko poroto je stal 14. tnt. 20-letni Koloman Šandor iz Murščancev v Prekmurju, ki je 9. sept. iz rodbinskega sovraštva v nekem gozdu umoril 22-letnega pos. sna Aleksandra Nowaka. Od prič, ki so bile zaslišane, nobena umora osebno ni videla, trdile so pa, da je videl zločin neki Jos. Korošec. V svrhu zaslišanja Korošca se je razprava prelozila.

JDS.

IV. REDNI LETNI OBČNI ZBOR KRAJEVNE ORGANIZACIJE DEMOKRATSKE STRANKE ZA CELJE IN OKOLICE se vrši v ponedeljek 19. decembra ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo o političnem položaju. Poroča minister na r. g. dr. A. Kramer.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blaginjskega.
4. Poročilo preglednikov.
5. Volitev novega odbora.
6. Razni predlogi in slučajnosti.

Vse, ki so že člani organizacije in so dobili članske izkaznice, prosimo, da se udeležijo. Vabljeni so pa tudi oni pristajali, ki vstopa formalno še niso priglasili. Pristopijo lahko ta večer.

energija solčnih žarkov, ki bistveno sodelujejo pri življenjskem procesu na naši zemlji, nekje v nevidni ali bolje rečeno v taki obliki nahajati, da je z našimi čutili ne moremo zaznavati. Od kje mehanska sila naših in živalskih mišic? Od kje toplota živalskega in človeškega telesa in od kje ona toplota, ki so pojavlja, če gori les ali če gori premog, ki je nastal, kakor vemo, iz rastlin, katere so pred davnimi tisoč in tisoč leti še v veliko ugodnejših klimatičnih razmerah kakor danes rastle po naši zemlji? Vse te ogromne množine toplote imajo svoj izvor edino le v soncu. Energija njegovih žarkov se je nabirala in se še nabira v obliki potencialne kemične energije v vegetaciji. Seveda je le en del onih velikanskih množin solčne energije shranjen v lesu in premogu, kajti velik del ima na primer nalogo, pretvarjati v oboj na zemeljski površini v hlape itd. Pa tudi ta energija ni izgubljena, kot bomo to pozneje slišali.

Izračunali so, da se nabira v vegetaciji samo 0.12% solčne energije, a navzlic temu je to število mnogo večje,

Celjske novice.

DRŽAVNI PRAZNIK.

Na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra v soboto, dne 17. dec. t. se vrši v župni cerkvi Sv. Danijela ob 9. uri popoldne svečana zahvalnica. Vsled žalosti za blagopokojnim kraljem Petrom I. Osvoboditeljem izostanejo letos ob tej priliki vse druge manifestacije in tudi običajne svečane poklonitve.

Trgovine bodo dopoldne zaprte.

Hišni posestniki se s strani županstva pozivajo, da izvestijo državne zastave.

Trostov koncert v Celju.

Naš rojak, znani slovenski klavirski virtuozi g. Anton Trost priredi začetkom prihodnjega leta s svojo soprogo gospo Claire Trost koncertno turnejo po Jugoslaviji in se ustavi tudi v Celju, kjer koncertirata oba umetnika 5. januarja zvečer v mali dvorani hotela Union. Spored njenega koncerta je bogat in zanimiv. Podrobno poročilo sledi. Danes pa že opozarjamo vse glasbo ljubeče občinstvo, da poseti ta koncert polnoštevilno ter tako pokaže, da ne ceni naših umetnikov samo tujina, marveč da jih cenijo tudi sami. Vsa društva se vnaprejšajo, da upoštevajo to resno umetniško prireditev in opuste ta dan vsako drugo prireditev, da se tako omogoči čim širši publiki poset koncerta.

ZGRADBA SRBSKO - PRAVOSLAVNE KAPELE V CELJU.

Podpisani vabim za soboto 17. t. m. zvečer ob 8. uri v hotel Union vse pravoslavne prebivalce Celja in okolice (civilne in častnike) na sestanek, da se dogovorimo glede zgradbe srbsko - pravoslavne kapele. — C. Zečević.

»Jugoslavija« in »Naprej« sta huda, ker je baje celjsko glavarstvo prvotno prepovedalo Cankarjevo akademijo »Svobode« v hotelu Union. Kolikor smo informirani, je šla prepoved le tako daleč, da ni smel predavati »pesnik« Podbevšek, glede katerega smo v našem listu opozorili, da je v Šoštanj govornik razne neumnosti. Da bode javnost videla, kaj vse spravljajo razni prisiljenosti v zvezi s Cankarjem, katerega spomin s tem ostudno profanirajo, naj navedemo samo par najbolj duhteljih cvetk iz Podbevškovega govora v Šoštanju: trdil je, da je bil Cankar proti državi; dalje, da je naša vlada povodom zadnje mobilizacije porabila samo bencina za 70 milijonov kron; dalje da Srbi uvajajo pouk srbohrvaščine v naših šolah, ker hočejo vzgojiti v Sloveniji same idijote itd. Upamo, da že teh par cvetk dovoljno osvetluje pravičnost naše trditve o skrunitvi Cankarjevega spomina, in tudi upravičenost zahteve okr. glavarstva, da tak človek v Celju ne predava. Na enako bedast način je namreč Podbevšek govoril tudi v Trbovljah in menda še kje.

Iz Gaberje. Podružnica družbe sv. CM za Gaberje je nabrala za Miklavževanje, ki se je vršilo v nedeljo 4. dec. v Sokolskem domu 8634 K. Večje svote so darovali: Lastni dom 1000 K, občina okolica Celje 400 K, g. Westen 400 K, Posojilnica Celje 400 K, Jadranska banka 100 K, Južnoštajerska hranilnica 120 K, G. Rebešek 120 K, neimenovani 120 K. Po 100 K so darovali: g. vladni svetnik dr. Žužek, Majdič, Gatej, Čater, Za-

nego množina energije, ki je latentna v vsem premogu, kar ga je na naši zemlji. V rastlinah se vsako leto nabere 22-krat toliko energije, kot je vsebuje v istem času izkopani premog.

Od energije, ki je latentna v rastlinstvu, je odpade 67% na gozdove, 24% na polja, 7%-na travnike in 2% na oaze v puščavah. Množina one solčne energije, ki se nabere v lesu v enem letu, je 14-krat večja nego kalorija vsega premoga, ki se letno pokuri. Neprijetno je le to, da se nahaja večina gozdov v tropičnih krajih, kar pomeni, da je večina solčne energije za izrabo v kulturnih industrijskih državah nedostopna, ker bi bil transport iz gospodarskih ozirov neizvedljiv. Les, ki zraste v kulturnih industrijskih krajih, po večini kot kurivo, niti v poštev ne prihaja, ker bi ga sicer primanjkovalo za stavbe, za fabrikacijo celuloze, papirja itd.

Iz tega sledi, kako velikanskega pomena za človeštvo je ona solčna toplota, ki se nahaja v obliki kemične energije v premogu. (Dalje prih.)

ni, Ferani, Dansin, G. Weber & komp. 3 zavitke finih sladkorčkov, g. Putan nogavice, g. König igrače. Pri nabiranju so se posebno potrudili: društvena blaginjska g. Gobec, ga. ing. Urbančič ter g. Vučko. Obdarovalo se je — kakor se je že poročalo — 44 otrok iz dečje stanice in poleg tega še 22 drugih otrok z oblikami in srajcami. — Odbor se vsem darovalcem in drugim, ki so na kak koli način pripomogli, da se je moglo razveseliti toliko revne dece, iskreno zahvaljuje. Jožef Zidanšek, predsednik.

Ravnateljstva meščanskih šol v Celju nam javljajo: Meščanskošolski dečki in deklice se zbirajo v soboto dne 17. tnt. ob 19. uri pred Marijino cerkvijo k službi božji povodom praznovanja rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra. — Slednji ponedeljek je reden pouk. Ravnateljstva.

Z obrtno - nadaljevalne šole. Gosp. obrtnikom in njih vajencem se naznanja, da je v nedeljo dne 18. dec. reden pouk na obrtno-nadaljevalni šoli, ki je bila — kakor meščanski šoli — zaradi popravil centralne peči nekaj dni zaprta. — Vedstvo.

Narodna Čitalnica v Celju ima danes dne 17. dec. ob 8. uri v čitalniški dvorani svoj redni letni občni zbor.

Odbor Olepševalnega društva v Celju čuti prijetno dolžnost izreči zahvalo vsem onim gg. trgovcem, na katere se je pretečeni mesec obrnil s pošto za darovanje ptičje hrane v parku in ki so se brez izjeme tako drage volje odzvali. Obračamo se do njih s prošnjo, da pokažejo tudi pri prihodnjem nabiranju darov, ki se bode vršilo v prvih dneh januarja 1922, za uboge zmružujoče ptičke v parku enako toplo srce.

Hito je začel. Dne 14. t. m. je bil v Celju aretiran 14 - letni Franc Platovšek iz Vojniške okolice. Ukradel je očetu dve srebrni in eno nikelnasto uro s srebrno verižico, materi pa eno srebrno uro s srebrno verižico v skupni vrednosti 2000 K in potem pobegnil z doma, se klatil po Celju in se preživljal od izkupička.

Aretiran je bil invalid Jos. Čander iz Sv. Lovrenca nad Mariborom, ker je ukradel več ur, prstanov in uhanov.

Konzulat češkoslovaške republike Karola Panzerja, roj. 1875, pristojnega v Vsebofice, in Franca Libiša, roj. 1875, pristojnega v Juchad. Kdor bi kaj o njih vedel, naj to sporoči polic. uradu v Celju ali češkoslov. konzulatu v Ljubljani.

Čegava je suknja? Pri krojaču Hasu v Celju je bila zaplenjena zimska suknja, katero je zastavil tam pred 14 dnevi za 1000 K Jos. Gačnik. Ukradel jo je ali v Celju, Ljubljani ali Zagrebu. Suknja je iz črne suknje s črno klotasto podlago s 3 zaprežnimi gumbi iz črne suknje. Ovratnik je pustil tat predelati. Suknja je na policiji v Celju.

Aretiran je bil brezposelni tapetnik Alojz Fijaško iz Maribora, ker je v restavraciji Evropa vinjen od mize do mize beračil in goste nadlegoval.

VELIKA NESREČA V KAMNOLOMU.

V Jezovnikovem kamnolomu v Pirešici pri Zalcu se je v sredo 14. t. m. popoldne zgodila vsled eksplozije dinamita nesreča, ki je zahtevala 4 žrtve, od katerih ena je že mrtva, druge tri leže še v bolnici. Delavci Martin in Jakob Mirnik, Flor. Štamol in Martin Weber so bili vsled zračnega pritiska po eksploziji vrženi v zrak in so pri padcu na tla dobili težke poškodbe: Martin Weber je imel odtrgano levo roko, polomljeni obe kolena in pretresene živce. Umrl je vsled izkrvavenja na prevozu v bolnico v Celju. Ostali trije so dobili težke ožgline po obrazu, poškodbe na udlih, so oglušeli in imajo pretresene živce. Prvo pomoč je ponesrečenemu nudil žalski zdravnik g. dr. Bergman.

Izpred celjske porote.

Celje, 14. dec.

Poročali smo svoj čas o roparskem napadu na natakarskega vajenca Konca, izvršenem od zlatarskega pomočnika Fr. Kager-ja dne 1. okt. v gozdu nad Liscaim, kamor ga je izvalil, je nanj streljal in ga davil, hoteč ga oropati. Danes je Fr. Kager bil pred poroto obsojen na 4 leta težke ječe.

Celje, 14. dec.

Juri Kodela iz Dobrove je v Vidmu napadel Slavka Kanjeta in ga na roki re-

žko poškodoval. Dobil je 18 mesecev težke ječe.

Celje, 15. dec.

Anton Potočnik iz Šmartna je izvršil več vlomov in tatvin v raznih trgovinah itd., med drugim pri Sulzerju v Letašu. Obsojen je na 5 let težke ječe.

Mestno gledališče v Celju.

»JAKOB RUDA«.

Dramatično društvo v Celju je proslavilo na lep način triletnico Cankarjeve smrti ter posvetilo njegovemu spominu dve prireditvi v mestnem gledališču. Ako moramo obžalovati, da sobotni literarni večer ni našel primernega razumevanja med občinstvom, nas nasprotno veseli, da sta se obe gledališki predstavi v torek, dne 13. tnt. in v sredo, dne 14. tnt. vršili pri mnogoštevilnem obisku ljubiteljev našega gledališča. Igrala se je Cankarjeva najstarejša drama »Jakob Ruda«, ki jo je spretno in zamišljeno režiral g. Jurman. Kot gost je nastopil oba večera v glavni vlogi Jakoba Rude g. Skrbinšek, ki si je znal tekom svojega kratkega delovanja v Celju pridobiti srca vseh obiskovalcev gledališča. Radi pičlega prostora, ki more biti odmerjen v lokalnem listu gledališki kritiki, se v obširnejšo razpravo o tej drami, ki je izšla leta 1900, ne spuščam. Slovenska in hrvaška kritika jo je sprejela takrat z veliko pohvalo. In vendar je igra kmalu zatopila kakor tudi večina ostalih Cankarjevih proizvodov, ker je publika začela tega velikega ženija razumevati šele takrat, ko je po mnogih prevarah in po kratki, a trnjevi poti življenja položil svojo trudno glavo k večnemu počitku.

Drama kaže še izmed vseh Cankarjevih proizvodov največ dejanja, ki poteka do konca zanimivo in uplivačo na gledalca. G. Skrbinšek nam je podal glavnega junaka naravnost mojstersko in neprekosljivo. Saj je tudi eden najboljših poznavateljev Cankarjevih umotvorov. Maska, kretnje, izgovor, mimika, sploh vse njegovo igranje kaže, da imamo umetnika pred seboj. Z mojstrom je pa vsekakor težko igrati, ker navadno obsenči ostale sodelavce. V veliko priznanje naših igralcev pa moram konstatirati, da se to ni zgodilo. Skoro bi rekli, da so vsi častno rešili svojo nalogo. Celjo igro je prevečala nekaka notranja harmonična vez, na višku pa je bilo zlasti prvo dejanje. Ženske vloge so se odigrale prav lepo. Ga. Kalanova (Marta, sestra Jakoba Rude) je v kreaciji posameznih tipov vsikdar na višku, ker igra naravno in čustveno, gđ. Vorbachova je podala hčerko Ano v vseh fazah duševnega boja pravilno in simpatično, gđ. Jurmanova pa je predstavljala prijateljico Marto veselo in brezskrbno, kakor mora ravno biti. Vloga Broša, ki jo je prevzel g. Pfeifer, zahteva poleg Rude največ igralske rutine, ki jo ima imenovani igralec že prirojeno. Naj omenim samo, s kako naravno mimiko in s primernim kretanjem je odigral scene, ko vinski duhovi pokažejo njegovo pravo lice. Tudi maska je morala vsem ugajati. Naš stari znanec v gostilničarskih in županskih vlogah g. Jurman je podal tudi Dobnika nad vse spretno. Od prvega nastopa do konca igre se je držal na vrhuncu. Ivan Dolinar je slikar-umetnik in edini poštenjak med samimi hinavci. Zazvema važno mesto v poteku cele igre. G. Kokot ga je igral prav dobro, ker je znal kreirati ono prisrčnost in ljubezen, ki ga veže na Rudov dom. Omenim samo še, da sta bila tudi učitelj (g. Lebarič) in Košuta (g. Perc) popolnoma na svojem mestu, pri g. Sadarju (inž. Koželj) pa je želeli, da govori glasneje in bolj čustveno. — Prvič je dramatično društvo dalo ljudsko predstavo ob znižanih cenah, kar moramo le pozdravljati. Širši sloji pa naj ne zamudijo takih prilik, ki jim nudijo mnogo duševnega užitka.

—vj—

Turistika in šport.

Nogometna tekma v prid invalidom! V nedeljo 18. tnt. ob 12. uri pop. prireče celjska športna društva na igrišču pri »Skalni kleti« zimsko nogometno tekmo v prid invalidom. Vabijo se vsi prijatelji športa in invalidov k mnogobrojni udeležbi.

Obrtni vestnik.

Obrtni svet za Slovenijo, ki je bil voljen na obrtniškem shodu v Celju 11.

im, so začasno sledeči gospodje: Jakob Zadravec, lastnik parnega mlina, Središče; Ivan Rebek, ključavničar, Celje; Blaž Zupanc, brivec, Laško; Franc Novak, brivec, Maribor; Ferdo Primožič, mizar, Ljubljana; Ivan Polak, mizar, Kamnik; Josip Ambrožič, izdelovalec gredeš, Ljubno pri Radovljici; Filip Ogrič, zobotehnik, Novo mesto in Engelbert Franchetti, brivec, Ljubljana.

Strokovna obrtna zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev na Kranjskem je z uredbo oddelka ministrstva za trgovino in industrijo razširjena na vso Slovenijo in se imenuje sedaj »Pokrajinska zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani«.

Dnevna kronika.

»Slovenska dijaška zadruga v Pragi« prodaja po svojih članih, ki so odšli na božične počitnice v domovino, razglednice z žigom »S. D. Z. v Pragi II, Stepanška ul. 40., Jugoslov. menza akad.« in sicer komad po 1 dinar. Čisti dobiček je namenjen kot podpora revnim slov. visokošolcem v Pragi, ki žive v velikem siromaštvu in samo v nadi na obljubljen dr. stipendije. Radi tega se obrača »SDZ v Pragi« na vso slov. javnost, da pridno kupuje te razglednice in tako neposredno vsaj nekoliko ublaži bedo slov. akad. mladine v Pragi. — Odbor S. D. Z. v Pragi.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani opozarja češkoslovaške državljane, lastnike avtonomnih dolgotrajnih Hrvatske, Slavonije, Slovenije, Bosne, Hercegovine in Dalmacije, da je bil popis imenovanih avtonomnih dolgotrajnih podaljšan do 31. decembra 1921. Blizja pojasnila daje interesantom konzulat.

Državna loterija. Srečke za novo kolo so izšle; zrebanje 1. razreda se vrši že 3. januarja. Ker ima loterija obilo velikanskih denarnih dobitkov, so srečke najprimernejša in najbolj razveseljiva božična in novoletna darila. Narčajo se pri blagajni glavne pošte Maribor.

Iz sodne službe. Za predstojnika okr. sodišča na Prevaljah je imenovan višji sodni svetnik v Slov. Gradcu dr. Jakob Doljan; za sodnike: Stefan Vodošek za Slov. Bistrico, dr. Janko Košan za Ptuj, Iv. Trinkaus za Mokronog, dr. Rih. Tomšič za Dol. Lendavo, Mihael Černos za Laško, dr. Slavko Šumenjak za Šmarje pri Jelšah, Josip Čemer za Sv. Lenart, dr. Jos. Dolničar in Adolf Hudnik za Ptuj, dr. Jos. Pretnar za Laško, Tilen Levčev za Konjice, Rudolf Ročnik za Šoštanj, Milan Tominec za Slov. Gradec, dr. Jos. Kavčič za Mursko Soboto. — Upokojen je na lastno prošnjo dež. sod. svetnik in predstojnik okr. sodišča v Kozjem g. Anton Zdošek.

Iz poštne službe. Za poštarico v Sv. Petru v Sav. dol. je imenovana oficijantka Ana Kunel. — Adjunktka Marica Pišter je premeščena iz Rogatca v Maribor. — Poštar Jos. Velikonja je uvrščen v oficijantski stalež in premeščen v Ljubljano.

Avstrijskim časopisom grozi nevarnost, da bodo mnogi morali z novim letom prenehati in bo krog 20.000 oseb ob krhli. Papirnice so namreč javile, da se bodo čene papirju ob novem letu normalno zvišale.

Sokolstvo.

V Križevcih pri Ljutomeru se je iz dozdajnega odseka Ljutomerskega Sokola razvil »Sokol v Križevcih«, ki se je ustanovil dne 27. nov. Starosta je brat dr. Feliks Lebar.

»Sokolski Glasnik«. Št. 12. Dr. Laza Popovič: O Slavenstvu. — Starješina naš, brat dr. Vladimir Ravničar. — Dr. Ljud. Pivko: Kaj je važno in najvažnejše. — Beležke. Poročila iz sokolskih organizacij in drugo.

Dopisi.

Ciril-Metodova podružnica na Vranjskem uprizoni v soboto, 17. tm. ob 8. uri zvečer in v nedeljo, 18. tm. ob 3. uri popoldne najnovejšo Finžgarjevo ljudsko igro »Razvalina življenja« v salonu gostilne »Slovan«.

Čitalnica v Rogatcu se iskreno zahvaljuje rogaškimi tržanom za darila oz. denarne prispevke, s katerimi so pripomogli k lepemu »Miklavževemu večeru« in obdaritvi najubožnejših otrok. Oso-

bito še g. Supancu, ki je poklonil dar 400 K in g. Spornu, ki je dal za prirediteljev brezplačno na razpolago gostilniško dvorano!

Iz Polzele. Dolgo zaželjena nacionalizacija tukajšnje strojlne tovarne Kurka & Wildi se je, kot slišimo, končno izvedla. Razveseljuje nas posebno vest, da je večina delnic prešla v roke Jadranske banke v Ljubljani, ter apeliramo na njeno ravnateljstvo, da energično izloči iz vrst uradništva vse one elemente, ki nas spominjajo na žalostne čase pod bivšo Avstrijo, katerih veselje je bilo le potujčevanje našega lepega kraja in ost proti domačinom. Oglejmo si za enkrat gospoda Lakott-o., baje inženirja. Ta mož se drži še vedno svoje tradicionalne navade in misli, da se niso časi spremenili. Bog varuj, da bi bilvi avstrijski častnik izustil le besedico slovenski ali hrvaški, kar baje zna. Kako samooblastno nastopa pri nameščanju delavstva, nam pojasnjuje sledeče dejstvo: Kmetu-bogatini, ki mu nosi dovoljno množino jajc in masla, se brez nadaljnega odprejo vrata v tovarno in more imeti še zraven svojega domačega pridelka precejšen gmoten zaslužek (kateriga predvsem pogreša vsak slovenski uradnik), medtem ko ostaja revež-delavec brez vsake zaposlenosti. Kaj drži g. Lakott-o še v Jugoslaviji, ni težko uganiti; zgolj izsesavanje naših plodonosnih tal. Kakor nam je znano, je sicer rojen Jugoslovčan, kateremu daje država vse pravice, ki mu kot takemu gredo — on pa se otresa vseh dolžnosti napram državi.

Sv. Štefan blizu Šmarja. V nedeljo dne 4. t. m. smo spremili k večnemu počitku moža, kakoršnega pri sv. Štefanu ne bomo in nismo imeli. Anton Žaberl je umrl v četrtek 1. t. m. v 58. letu starosti. Zdravnik dr. Rakež je izjavil, da je grizla. Kako radodaren, razumen in poslušljiv je bil rajnik, ve pač vsakdo, kdor je imel priliko z njim občevati. Bil je skozi 30 let obč. odb., zadnja leta načelnik krajn. šolsk. sveta, ubožni oče itd. Bil je pa tudi vesten in izkušen zemljemerec, pri čemur je svoje soobčane in tudi sosednje občine obvaroval velikih stroškov. Našemu srboritemu župniku je bil trn v peti. Akoravno je trenutno pred smrtjo prejel zakramente za umirajoče, je vendar župnik pri okr. zdravniku in pri oblastvih izposloval, da se mu je odrekel slovesen pogreb. Mi vprašamo našega strankarja, zakaj tega ni naznanil pri številnih Marjinih družbenkah, katere so tudi na grizli umrle? Ravno nasprotno, še oznanil je, da naj pridejo vse družbenke na pogreb! Zakaj ni naznanil bolezni in smrti Jožete Žlender, katere je na enaki bolezni kot Žaberl umrla? Nasprotno, še cele 3 dni in noči je smela na mrtvaškem odru ležati. To je vse strankarsko sovraštvo. Mi si bomo ta slučaj dobro zapomnili. Žaberl je bil po našem mnenju boljši kristjan, kot naš župnik. O Božiču hodite po beračiji le okoli vaših pristašev. Ranjkemu Žaberlu, zavednemu možu pa kličemo: spavaj, dragi naš, spanje pravičnega! Tvoje delo nas bo spominjalo na Tebe, dragi Tone! Počivaj v miru v domači zemlji!

Zibika. Zopet se približuje Božič in z njim upanje našega župnika, da bo zopet po kropljenju dobil polne vreče raznih darov. Po našem mnenju je kropljenje samo za župnika blagoslov in za njegove žaklje. Sicer pa takega blagoslova, kakršnega je naš župnik lansko leto delil po raznih hišah brez stole in vina poln, robantanja in kletev varuj nas, o Gospod! Šmarski dekanat pa naprošamo, naj našega prepirljivca nekoliko ponči, kako se mora duhovnik napram vernemu ljudstvu vesti, ako hoče, da ga bodejo farani spoštovali. Potem pa se z raznih prižnic hujša ljudstvo, da vera peša, da se duhovniki zaničujejo in sovražijo. Naj bodo duhovniki takji, da se jim bo lahko reklo, da so Kristusovi namestniki, potem jih bomo vedeli tudi mi spoštovati in ljubiti. Politiko v cerkvi naj pustijo, sami pa se naj poprimejo sv. evangelija in cerkve, kakor so delali njihovi predniki in so bili zato tudi ljubljeni in spoštovani med ljudstvom. Mi Vam pustimo, kar je Vašega, Vi pa pustite v miru, kar je našega. Potem bomo zopet lahko zapeli na sv. božično noč: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Zibican.

Slovenska Bistrica. Naša »Čitalnica«

priredi dne 17. tm. ob 7. uri zvečer in dne 18. tm. ob 3. uri popoldne gledališko predstavo »Rokovnjači«, narodno igro s petjem. Sodeč po pripravah pričakujemo zopet lepo prireditev, kakor smo jih vajeni od »Čitalnice«.

Slovenska Bistrica. Na povabilo odbora tukajšnje »Čitalnice« je predaval dne 4. decembra pri nas g. prof. dr. Fr. Kovačič iz Maribora o temi »Slovenec na mirovni konferenci v Parizu«. Predavanje gospoda profesorja, ki je z njemu lastno natančnostjo in objektivnostjo razal na vzroke zakaj smo Slovenci v Parizu tako slabo odrezali, ter z domoljubno besedo bodril k vztrajnosti in pozival na delo za konsolidiranje naše države kot najboljšo jamstvo za odrešitev naših zaslužnih bratov, je napravilo na vse mnogobrojne poslušalce globok in trajen vtis. Splošno se je izražala želja, da nam »Čitalnica«, ki orje pri nas ledino jugoslovenske narodne zavesti i v bodoče nudi priliko, slišati kaj podobnega.

VESEL BOŽIČ

in žalostna usoda slepih nas sill, da si usojamo prositi vso plemenito javnost, naj odpre svoja srca in doprinese sedaj »dar slepih na altar«, bodisi v oblačilih ali denarju. Vsako, tudi najmanjše darilo hvaležno sprejema predsedstvo »Poglednega društva slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12 v društveni pisarni.

Vestnik viničarjev.

VINIČARJEM SE TREBA IZOBRAŽEVATI!

Ko sem pred nekaterimi tedni popotoval po kozjanskem okraju, sem srečal ubožnega 76-letnega moža. Poprosil me je za dar. Ker pa imam navado, da vsakega berača povprašam po njegovi preteklosti, mi začne pripovedovati žalostno zgodbo svojega življenja:

»Od leta 1880 do 1893 leta sem služil pri nekem veleposestniku v Globokem pri Brezicah za viničarja. (Imena dotičnega veleposestnika mi ni hotel povedati.) Poročil sem se takoj prvo leto svojega viničarskega življenja z 22-letno Heleno Maček, hčerko kočarja Boštjana Mačka blizu Krškega. Bil sem še precej srečen v zakonskem življenju, rada sva se imela, in s tem je bila zadovoljnost pri hiši, akoravno sva morala od jutra do poznega večera delati in garati pri najinem gospodarju. Drugo leto najinega skupnega življenja, nama prinese storidla malo Ančko. Takoj z Ančko so prišli tudi slabši časi za naju roditelja, ker sem moral skoro pol leta skrbeti za vsakdanje potrebe sam, kar sva poprej oba z ženo. Pa takrat sem bil močan in sem večkrat delal za dva, samo da sem gospodarja zadovoljil. Tako sem z mojo ženo preživel 15 let, veselih in žalostnih. Leta 1896 mi zbolil žena in mesec potem jo je pobrala nemila smrt. (Tu sem moral precej časa čakati, predno je začel nadaljevati svojo povest.) »Kaj sem hotel, dekle še slabotno, vendar je morala že v 16. letu prevzeti najino malo gospodinjstvo.

In tako sva preživela 2 leti še precej mirno in zadovoljno. Po preteku 2 let najinega samotnega življenja začne Ančika biti nekam nemirna in nekaj kakor razburjenost je bilo opaziti pri njej. Večkrat sem jo vprašal, če je morda bolna, ker se mi je vendar nekam čudno zdelo, zakaj naenkrat taka sprememba. Začel sem bolj paziti na njo. Kadar sem šel na delo, sem zahteval, da je tudi ona šla z menoj na delo. Ali gospodarjev sin Jože je vedno našel kakšno delo, da jo je od mene odtegnil. Začel sem nekaj sumiti in moj sum ni bil zastonj. Nekega dne sva ravno v vinogradu trsje vezala, kar pride 26-letni gospodarjev sin Jože, da naj gre Ančika pomagati njemu travo nalagati za krmo za živino. Kmalu za njima se podam tudi jaz, da vidim, če je res taka sila. Neopažen pridem v njihovo bližino, vidim jih v senci pod košatim orehom skupaj stati. Slišal sem, kako je fant prisegal, da ali ona ali pa nikoli nobena. Hitro se oglasim, da naj nikar ne prisega, ker on ne bo nikoli hčerke viničarja ženil in vzel za gospodinjko k taki hiši, kamor lahko pride druga s tisočaki. Fant stoji nekaj časa poparjen, ne ve, kaj naj stori, rudeč kot kuhan rak, se obrne vstran in reče deklici: stori tako kakor sem ti rekel če hočeš sama sebi dobro. Čez nekaj mesecev se je Ančika čutila mater. Prišel je predpust. Neko

nedeljo okličejo s prižnice Jožeta z neko bogato gospodično iz Brezic. Ančike ni bilo tisto nedeljo od nikoder, še celo zvečer je ni bilo. Začelo me je skrbeti, kaj se je moglo zgoditi z njo.

Celo noč nisem zatislil očesa. Komaj se zdani, se napravim na pot, iskat mojega ljubega edinega otroka, mojo pomoč in skrb na stara leta. Najprvo hitim k mojemu gospodarju, misleč, da je gotovo ostala pri njih. Jože se je pri mojem prihodu takoj odstranil. Vprašam gospodarja po Ančki, on mi seveda ni vedel nič povedati o njej. Napotim se v farovž, tudi tam mi niso vedeli nič o njej povedati. Grem na občno vprašati, tam najdem poleg župana orožnika. Župan me pomilovalno opazuje nekaj časa in nekaj premišljuje. Med tem govori nekaj besed z orožnikom v nemščini. Slednjič me vendar nagovori: Oče, nič se preveč ne prestrašite, nekaj strašnega vam moram povedati. Ribič, ki so po Savi ribe lovili, so našli danes jutraj neko deklico, ki se je po nesreči ali pa sama vtopila. Kakor mi je gospod orožnik opisal deklico, sklepam, da bi znala vaša hči Ančika biti. Pojdite z nama v mrtvašnico, kjer se bo stvar natančneje izkazala. Novica o utonjeni deklici me je tako prevzela, da sta mi morala moža pomagati, da sem se nekoliko premikati začel. Zelo počasi se pomikamo proti označeni mrtvašnici. Ko pridemo v mrtvašnico, takoj spoznam svojo hčerko. Kaj se je potem z menoj godilo, mi ni znano, ker sem padel v omedlevalo in sem se šele zbudil iz nje doma v postelji. Začel sem od takrat bolehati in pešale so moje moči. Čez nekaj mesecev se prikaže mlad gospodar Jože pri durih mojega stanovanja. Jaz ga spoštljivo pozdravim, on me pa nahruli, da se naj takoj spravim, kamor hočem. Starega od samomorilke ne maram pod mojo streho. Jaz poklekнем pred njim, ga prosim v božjem imenu, naj se me usmili, ker sem skoraj celih 19 let služil njegovega očeta, pustil boljše moči pri njem in da sem mu zvesto služil itd. Kaj mene to briga, če ste mojemu očetu služili, pri meni pa že ne boste. Posebno še pa oče samomorilke in nečistnice. V meni zavre in mojega samozatajevanja je bilo konec. Kdo je pa napravil mojo hčerko nečistnico? Kdo je kriv, da je skočila iz stramu in obupa v Savo? Ali poznaš tistega? To si ti, ki si v svoji pohotnosti zapeljal nedolžno dekle! Ti si morilec nedolžne žrtve, ker ti ni bila pri tvojih grešnih željah preuboga; seveda za ženiti je bila preuboga in si jo s svojim nepremišljenim ravnanjem pahnil v smrt. Odgovora ne zahtevam od tebe, pač pa boš odgovor dal nekemu drugemu, ki te bo sodil. Mene starega človeka pa pusti, te lepo prosim, naj zadnje dni svojega življenja preživim, kjer je moja uboga hčerka zagledala luč sveta, seveda bi boljše bilo, ako bi se nikoli ne bila rodila.

Moje besede so ga zadele, a namesto da bi se me usmili, me prične za te lovnik in me vrže skozi vrata in po stopnicah nizdol. Vrata pa zaklene za mojim hrbtom.

Ves razsrjen in žalosten se podam k sosedu, on mi reče, da se noče Jožetu zameriti, ravno tako drugi, tretji, itd. 56 let star se podam v druge kraje, kjer me nihče ni poznal. Začel sem poleti pasti, pozimi pa beračiti. In tako je moje življenje še danes, kakor me vidiš. Vprašam ga, zakaj se ni rajši kakšnemu drugemu posvetil. Odgovori mi, da ni mogel, ker se mu je roka strla pri padcu in se mu posušila, tako da ni za nobeno drugo rabo. Vprašal sem ga, zakaj se ni obrnil na sodnijo ali kam drugam, da bi se krivica popravila njemu v prid? Nekaj sem bil preneumen in nekaj pa se mi ni ljubilo, da bi se še naprej govorilo o moji hčerki, pa očetu samomorilke bi se tudi ne verjelo.

S tem sva govor končala. Podam mu dar in sva se ločila. Še dolgo časa gledam za revežem. Tudi jaz sem se podal slednjič naprej. Premišljeval sem to zgodbo in sem prišel do prepričanja, da se viničarji morajo izobraževati, če nečejo pasti v take neprilike, kakor je ta mož padel. Pravica bi se našla tudi napram neusmiljenemu gospodarju, ki je tako nečloveško ravnal s svojim zvestim služabnikom. Zato: tudi viničarjem izobrazba ne škoduje.

Prosveta.

France Zbašnik, Pesmi, Uredil in uvod napisal Pavel Karlin, Ljubljana 1922.

Založila Tiskovna zadruga 80 str. XVII + 91. Cena 8 din., po pošti 50 p. več. Po leti 1918 je padel na bojnem polju Franci Zbašnik, mlad slovenski poet iz ribniške doline, čigar ime širši javnosti še ni bilo znano, čigar pesmi pa pričajo, da je bil eden izmed najbolj nadarjenih učencev Zupaničiča, Murna, Ketteja in Cankarja. Bil je tudi eden izmed tistih, ki so jih preganjale avstrijske oblasti še kot srednješolca radi valeizdaje. Njegov prijatelj Pavel Karlin je sedaj njegove pesmi uredil, in jim napisal lep uvod in jih s pesnikovo sliko vred izdal pri Tiskovni zadrugi. Toplo jih priporočamo. Naročajo se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica nasproti Glavne pošte.

Glasbena Matica v Mariboru poroča: V zadnjih dveh letih je nastalo v Jugoslaviji mnogo salonskih orkestrrov, ki proizvajajo po večini tujerodne skladbe, najmanj pa jugoslovanske. Naša Matica je bila od več strani zaprosena, da bi začela izdajati skladbe jugoslovanskih skladateljev, ali pa tudi skladbe inozemskih skladateljev po jugoslovanskih motivih za salonski orkester. Matica je z ozirom na to, da se dobre jugoslovanske skladbe razširjajo in ker je to podjetje finančno g. Alojzij Križanič, ravnatelj tvrde »Drava« v Mariboru, sklenila da tej želji ustreže, akoravno ne sodi izdaja enakovrstnih skladb v njen delokrog. Pozivljamo torej jugoslovanske skladatelje, da nam pošljejo skladbe za salonski orkester: 1. violina, violina obligata, flauta, čelo, contrabas, harmonij, klavir in udarala (tolkala), lahko pa tudi po kaki širši sestavi. Pošljejo pa tudi lahko klavirske partiture, na podlagi katerih sestavimo sami prireditev za salonski orkester. Skladbe naj bodo bolj veselega značaja: uvertire, fantazije, potpourri, intermezzi, plesni komadi, koračnice itd. Skladatelji dobe nagrade procentuelno od vsakega prodanega komada. Čisti dobiček pripade Matici. Skladbe naj se vpošljejo »Glasbeni Matici« v Mariboru, oddelek Struna. Prvi zvezek, obsegajoč 10 komadov, izide v kratkem.

Strossmayerjev dan — dan prosvete. »Prosvetni Savez« v Zagrebu poziva vse južne Slovence, da proslave spomin na rojstni dan velikega biskupa Strossmayerja (dne 4. febr. 1815) s tem, da se povsod prirede sestanki, na katerih se bo ob spominu na velikega pokojnika-prosvetitelja govorilo o potrebi in vrednosti prosvete ter o sredstvih in načinih, kako bi se jo dalo najlažje razširiti do zadnje koče v naši domovini.

Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda« za leto 1922 je dotiskan in se je pričel razpošiljati. Poleg običajne vsebine vsebuje koledar črtice o največjih naših močeh. Kakor vsako leto, spominja se tudi letos vseh vrlin, za narodnost in prosveto delujočih v tekočem letu, prominulih društvenih članov. Iz vestnika »Družbe sv. Cirila in Metoda« je razvidno družbino delovanje v minoletem letu, ki je za današnje razmere zelo poučno, zlasti za vse one ki so se v narodnem delu ohladili. Račun in bilanca glasno opominjata vsa slovensko javnost k poltrvovalnemu delu. Cena koledarja je 5 Din. Kdor ne bi prejel koledarja, naj ga sam naroči pri CM družbi.

Hrvatsko pevsko društvo »Lisinski« iz Zagreba je priredilo minole dni veliko koncertno turnejo po Srbiji. Povsod je bilo navdušeno sprejeto in srbsko časopisje je objavljalo velike članke in lepe kritike. V Zagrebu pa Radičevsko časopisje piše o sovraštvu Srbov do Hrvatov.

40-letnica smrti slavnega hrvatskega pisatelja Avgusta Senoe je bila 13. tm.

Socijalna politika.

ZAVAROVANJE KMETIJSKIH DELAVCEV.

Poslanec Samostojne kmetijske stranke g. Jos. Drogenik je v Zakonodajnem odboru Nar. skupščine predlagal, naj se najkasneje v enem letu po enakih načelih in načrtih kakor za tovarniško delavstvo prevede zavarovanje kmetijskega delavstva za slučaj bolezni, nezgod, starosti in onemoglosti. Predlog je bil sprejet.

Dvomimo, da je vprašanje zavarovanja kmetijskega delavstva že dozorelo. Še bolj pa dvomimo, da se more to zavarovanje izvesti po istem kopitu, kakor bolniško in nezgodno zavarovanje v

industriji in obrtni. Plačevanje zavarovalni in drugo bo zadelo brez dvoma na odpor kmetov po državi. Z ozirom na posebni značaj kmetijskega delavstva je bila naloga g. Drogenika in drugih zadevo prej dobro prešludirati, ker je nemogoče devati v isti koš hlapce, sezonske delavce in delavce na veleposestvih. Najmanj pa je mogoče v isti koš devati kmetijskega delavca, ki se po zimi skoro nič ne uporablja, z industrijskim ali obrtnim delavcem.

Koliko dece potrebuje v naši državi pomoči? Oddelek za zaščito dece in mladeži pri ministrstvu za soc. politiko je dobil številčni pregled dece, ki potrebuje pomoči. Po starosti je take dece do dveh let 9994, od dveh do 7 let 31.240, od 7 do 12 let 46.351 in od 12 do 17 let 21.811. V tem številu ni zapadlena deca iz Hrvatske, Slavonije in Medjimurja, ki je bila na tem ozemlju razdeljena za prehrano iz Bosne in Hercegovine še v času Avstrije. Število teh znaša okoli 7000.

Narodno gospodarstvo.

NAJVAŽNEJŠI SKLEPI KONFERENCE V PORTOROSE

so dogovorili, sklenjeni med 7 nasledstvenimi državami o reguliranju mednarodnega železniškega prometa in o carini. Dogovor obsega 13 členov.

Člen 1. vsebuje obvezo, da se odstranijo težkoče, ki ovirajo osebni in tovarni promet Srednje Evrope ter priporoča državam, da napravijo na mejah potrebne postaje. **Čl. 2.** izraža željo, da bi se vršila obmejna služba na skupnem obmejnem kolodvoru, kjer bi imela tula država svoje železniško zastopništvo. **Čl. 3.** nalaga, da ima v slučaju, da se v eni državi skrči promet, železniška uprava druge države priskočiti na pomoč, da se tako vzdrži izvoz, uvoz in tranzitni promet. **Čl. 4.** določa, da se uvedejo nepretrgane zveze za osebne in tovarne vlake, pri čemer se morajo železniške uprave medsebojno podpirati. **Čl. 5.** se tiče vzpostavljenja direktnih mednarodnih vlakov in vozov za osebni promet. **Čl. 6.** nalaga državam, da oblikujejo medsebojne dogovore o tovarnem prometu, osobito transportih živeža, sena, premoga itd. **Čl. 7.** nalaga, da se mora Bernska konvencija, ki se tiče dogovora o železniškem tovarnem prometu, kakor tudi vse naknadne navedbe k tej konvenciji, priznati tudi v mednarodnem prometu držav, ki sklenejo priključni dogovor. **Čl. 8.** se tiče direktnih tarifov in nalaga, da bi se ti čimprej upeljali. Do tedaj naj se za mednarodni osebni promet in vsaj za najvažnejše tovarne Transporte določi stalen proračun stroškov. **Čl. 9.** razglasa, da veljajo pri preračunavanju plačila v tuji valuti tečaj, katere določa administracija one železnice, koja pobira tarife. **Čl. 10.** vsebuje gotova načela, ki se imajo uporabljati pri obračunih med železniškimi upravami. **Čl. 11.** nalaga, da se izvršuje ocarinjenje na mejah tako, da se more odpraviti blago takoj, brez vsakega nepotrebnih zadržkov. Predana prtljaga naj se pregleda na postaji, kamor je namenjena, ako je tam carinski urad. Pregled prtljage na meji naj se izvršuje v vlaku. Posamezne določbe o carinjenju vsebuje obširen dodatek. **Čl. 12.** določa 6-mesečni odpovedni rok, ne pa prej nego eno leto potem, ko stopi dogovor v veljavo. **Čl. 13.** se tiče sporov, ki bi nastali o predstojeci konvenciji, ki se naj rešujejo pred mednarodnim razsodiščem, analogno z določili mirovnega dogovora.

Ta konvencija stopi v veljavo med dvema državama takoj ko jo ti dve ratificirata. Dodatek, ki se tiče ocarinjenja, vsebuje tudi določilo, da smejo dvorniki vlaki pasirati meje po dnevu in po noči vsak dan brez izjeme, da tranzitno blago ne podleži ocarinjenju itd. Zeleni je, da bi ta konvencija zadobila čim prej veljavo.

Pomanjkanje jajc.

Kako bi se odpomoglo pomanjkanju jajc na domačem trgu?

Odkar je naša valuta na svetovnem trgu znatno padla, opažamo na naših trgih veliko pomanjkanje jajc, ker se jajca v državah z zdravo valuto plačujejo po svetovni paritetni ceni, jih izvažajo na tuje trge in tam drago prodajajo.

Zabraniti izvoz jajc popolnoma, bi ne bilo umestno, ker dobi država s tem izvozom znatne svote tujih dobrih deviz

katere potrebuje za inozemska plačevanja. Konsumenti po mestih pa trpijo radi tega pomanjkanja jajc, ker ne morejo plačati jajc po tako visoki ceni.

Da bi se jajca vseeno še izvažala in da bi bili domači trgi dovolj oskrbljeni z jajci, bi stavili ta predlog.

Izvoznim tvrdkam naj bi se dovolil izvoz jajc le pod pogojem, da se obvežejo preskrbovati mesta z gotovo količino jajc po primerni ceni, kakor smo imeli urejeno fanko leto v Celju. Od izvoznika naj se zahteva, da mora od vsakega 110 zabojev odstopiti 55 zabojev (110 zabojev je 1 vagon jajc in vsak zaboj jih vsebuje 1440). Od teh 55 zabojev bi se jih pošiljalo določeno število tedensko mestom.

Cena naj bi se določila za cela sveža jajca komad 4 K, za natolčena 3 K, za uvapljena jajca 2 K.

Kontrola, so li izvozniki zadostili svoji obveznosti, bi se lahko izvedla potomi zavoda, kjer izvozniki dobavljajo listine za osiguranje valute, tako, da bi se morali izkazati s potrdilom, da so oskrbeli domač trg sorazmerno s količino, za katero iščejo izvoznega dovoljenja.

Ta jajca bi se morala razdeliti domačim trgovinam sorazmerno s številom prebivalstva mestnim aprovizacijam in kjer teh ni mestnim oblastem, da jih prodajajo meščanom. Tako bi bilo zadoščevo izvoznikom in prebivalstvu.

Priporočamo naš predlog merodajnim faktorjem, da ga izvedejo še pred Božičem, ko je pomanjkanje jajc največje.

Prijava in takse vozil. Po tarlini postavki 100 in pravilniku, člen 49 (Ur. list št. 100 104 in 124 ex 1921) morajo vsi imetniki avtomobilov, filakerskih vozov, vseh vozov na vzmetih in biciklov, ta vozila po stanju na 1. januarja 1922 do 15. januarja 1922 prijaviti v mestu Celje policijskemu oblastvu; drugod pa občinskemu oblastvu in potem davčnemu uradu ter plačati obem tudi letno takso, v kolikor niso zadnji oproščeni po odstavku 3. a) do d). Te takse se morajo plačevati v kolikih in znašajo: za prijavo, da ima kdo avtomobile, filakerske vozove in vozove na vzmetih za vsacega 200 Din., za vsak bicikl 5 Din. Poleg tega se plačuje na leto za uporabo teh vozil, ako se uporabljajo za osebno potrebo in sicer: za avtomobile 1200 Din. in za filakerske vozove v vprego z dvema konjema 200 Din. in z enim konjem 100 Din. Za prijavo ostalih vozil se plačuje taksa po 2 Din., za uporabo pa taksa po 5 Din. po členu 49, odstavek 20. Speditorski vozovi na vzmetih plačujejo takso za prijavo. Kdor v določenem času ne predloži prijave ali ne plača letne takse, kdor predloži netočno prijavo, se kaznuje s trikratnim zneskom takse, ki bi jo moral plačati, razen tega plača pa še redno takso. (Čl. 49 pravilnika, toč. 17.)

Dobava pohištva, raznih instrumentov in utenzilij za laboratorij, perila, zdravil, desinfekcijskih sredstev in aparata za Pasteurjev zavod v Novem Sadu. Predmetni oglas je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Pismena ofertalna licitacija se vrši 15. dec. t. l. ob 11. uri dopoldne v pisarni Zdravstvenega oddelka v Novem Sadu.

Živinorejsko zborovanje v Ptuj. Oddelek za kmetijstvo v Ljubljani priredi v nedeljo dne 18. dec. t. l. živinorejsko zborovanje v Ptuj, na katerem bo poročal živinorejski nadzornik inž. Zidanšek o pospeševanju živinoreje z ozirom na državni proračun. Razven interesiranih živinorejcev bi bilo želeto, da se udeležijo po zastopnikih okrajni zastopniki občine kmetijske podružnice in bikorejske zadruge iz ptujskega in lutomerskega okraja. Zborovanje se vrši v gostilni Zupanič ob 9. uri zjutraj.

Enketa radi sladkorne tovarne za Hrvatsko in Slovenijo je sklicana ne na 17. dec., ampak na 21. dec. t. l. ob 11 uri dop. v dvorani trgovačko - obrtniške komore v Zagrebu (Trg 29. listopada br. 1. II. kat.).

Državni kmetijski svet, ki zboruje te dni v Beogradu kot strokovni in posvetovalni organ ministrstva za kmetijstvo, je izvolil predsednikom vsenčitskega profesorja Radovanovića. Kmetijski svet šteje 30 oseb; 18 je zastopnikov kmetijskih društev in zadrug, 12 pa jih je imenoval minister za kmetijstvo izmed poljedelcev. Te dni je svet razpravljal o načrtu zakona za zavarovanje proti toči. Poročilo pravi, da je to.

Ča letos napravila v cel državi za 87 milijonov dinarjev škode, od tega v Sloveniji za 2 milijona dinarjev. Predlagana je prizadejim krajem podpore v znesku sto milijonov dinarjev.

Svarilo delavcem! Naš konzulat v Montrealu (Kanada) javlja: V Kanadi je velika brezposelnost vsled gospodarske krize. Nad 600.000 delavcev je brez posla. Naši delavci in kmetje se opozarjajo, naj ne hodijo v Kanado iskati dela, ker bi imeli še nepotrebne velike stroške.

Prva hrvaška štedionica je 14. tm. slavila 75-letnico obstanka. Ustanovila se je po inicijativi Ljudevita Čaja, Maržaniča, Demetra in drugih narodnih preporoditeljev.

Naš izvoz lesa je oživel. »Trgovski list« piše: Visok tečaj češkoslovaške valute je onemogočil izvoz češkoslovaškega lesa v države s slabšo valuto, ker je avstrijski, nemški in naš les cenejši. Nizki tečaj naše valute nam daje možnost uspešno konkurirati s češkoslovaškim lesom, ki je na svetovnem trgu naš najnevarnejši tekmovallec. Iz teh razlogov je oživel naš izvoz lesa. V Italijo se izvažajo bukovi stavbeni les, dolni kupci, ta Anglija in Francija in hrastovi stavbeni les. Radi padca marke je izvoz v Nemčijo popolnoma prenehal. V trgovini z mehkim lesom nam konkurirata Avstrija in Nemčija, medtem ko Italija išče naša drva za kurjavo ter plačuje za vagon postavno pošlajo odpošiljanja 5000 do 6000 kron. Iz tega vzroka so začele rasti pri nas cene za drva in slišijo se glasovi, da naj bi se omejili izvoz z visokimi izvoznimi carinami.

Borza

Beograd, valute: dolarji 63, marke 37, reji 52, devize: London 74, Pariz 522, Praga 7, Dunaj 1,02, Berlin 87, Milan 295, Budimpešta 950.

Curih, devize: Berlin 2,85, Newyork 5,16, London 21,57, Pariz 41,80, Milan 23,80, Praga 6,25, Zagreb 2,05, Varšava 0,16, Dunaj 0,20, avstrijske žig. krone 0,12.

Razne vesti.

Nevarna buča. Nek vpokojeni stavbni inšpektor se je posvetil pridelovanju buč. Ko je opazil prvo slano, je vsa porotal in jih znošil v širambo. Tja je bila posebno velika; to je neseš svoj čenj, čenj, naj to takoj porabi, ker ima na eni strani luknjo in na drugi prdelo gnilo. Buča se je nahajala v kuhinji in se jo dobro ogleda. Naposled je vzela žena velike nozi in je začela rezati. Naenkrat pri se je vsil iz buče roj čebek, ki so se zažgnale ženi naravnost v obraz in jo pošteno opikale. S krikom in vikom je dirjala na dvorišče, kjer je žele-mraz pomirila razjarjene bučine stanovalce. Vsekakor pa je imela gospa Farrant tako zatekel obraz, da je lahko prepričala vsakega o resničnosti te zgodbe.

Obsojena tihotapka z valutami. Hči ljubljanskega dežnikarja Mikuscheja je bila svoj čas v Mariboru ustavljena, ker je bila osumljena, da iztihotaplja tuje valute. Pri preiskavi so našli pri njej 5000 dolarjev. Preiskava je dognala, da je Mikuscheva večkrat iztihotapljala tuje valute za dva bančna uradnika v Ljubljani, pod prevezo, da se vozi k zdravniku v Gradec. Carinsko sodišče je obsodilo Mikuschevo na 6 mesecev zapora, dolarji pa so zapadli v prid državi.

Strašen požar je 14. tm. v Skofljoki uničil velikansko skladišče drv na žagi g. Heinricherja v Skofli Loki. Z velikim naporom so gasilci rešili kolodvor in druga skladišča. Škode je nad 10 milijonov kron. Baje je ogenj nastal vsled ne previdnosti delavcev.

Velik goljuf. Znan goljuf Milan Boškovič, ki je v Beogradu izvršil več goljufij, se je izdal za šefa zagrebske policije in je 11. t. m. v Ogulinu ukradel industrije Boškovič vso 1.200.000 K, potem pa pobegnil menda proti Osleku.

Igla v srcu. V Eliotovi bolnišnici v Minneapolisu so izvršili te dni čudno operacijo. Neka triletna deklica je padla na iglo, ki se ji je zapčila tako globoko v srce, da je ni bilo mogoče več dobiti ven. Deklico so oddali takoj v bolnico, kjer so z Röntgenovimi žarki ugotovili lego igle. Bila je potrebna takojšnja operacija. Toda iglo so morali preriniti popolnoma skozi srce, da so jo mogli odstraniti. Zdravniki sami niso imeli mnogo upanja na uspeh; kljub temu pa je dekle v par dneh okrevalo in je danes zopet živo in zdravo.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864. Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28.000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno in razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v verno shrambo od strank in sodišče razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDAL v svojih safebiagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izorbuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkvalitetneje. IZPLAČILA v tuzemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Zadnja poročila.

Plebiscit v Sopronju.

Budimpešta, 15. dec. Iz Sopronja: Glasovanje se vrši se danes. Končano bo ob 14. uri. Jutri se glasuje še v 9 okoliških vaseh. Glasovi se bodo sešeli v soboto in se izid še isti dan proglasi.

Volitev Zveznega predsednika v Švici. Bern, 15. dec. Zvezna skupščina je danes izvolila zveznega svetnika Haaba za Zveznega predsednika ter Schaurerja za podpredsednika Zveznega sveta.

Karl Habsburg protestira.

Budimpešta, 15. dec. Madžarska vlada je objavila besedilo protesta, ki ga je razkralj Karl poslal vladi ob priliki izobče prestola in odstranitve iz dežele.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ljubno. »Junaštva« Vašega »Joža iz Proja« in pa Mičke, ki skače okrog po mestu v nočni halji, gotovo niso tako »svet pretresujoča«, da bi morali zanja zrtvovati kak prostor v našem listu. List smo vam poslali vkljub temu, če ga brez Vaših dopisov, ki so zgolj osebnega značaja, ne marate, ga vrnite. Če pa nam pošljete kaj pametnega, bomo objavili. Zdravo!

49. teden. Izkaz

o zakanih živalih od 5. 12. do 11. 12. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bikov	volov	krav	telec	telet	prašičev	ovac	koz
Junger Lud.	—	2	—	—	—	—	—	—
Jerlič Simon	—	1	1	2	—	—	—	—
Knes Bernard.	—	—	1	—	1	—	—	—
Krofič Alojz	—	2	—	1	—	—	—	—
Rebeuscheg Fr.	—	28	—	—	1	1	—	—
Suppan Ivan.	—	—	—	2	—	—	—	—
Zavodnik Andrej	—	—	—	1	2	2	—	—
Senič Franc	—	—	1	—	—	—	—	—
Pavline Franc.	—	—	4	—	—	1	—	—
Potekal Ludv.	—	—	2	—	1	—	—	—
Pungeršek Ivan	—	—	—	1	—	—	—	—
Vošak Adolf.	—	—	—	1	—	—	—	—
Esth Matija.	—	—	—	2	—	—	—	—
Lapornik Ivan.	—	—	2	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	4	—	—	—	—	—
Hohnjec Viktor.	—	—	2	—	—	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	4	32	7	5	—	—	—
Zany Viktor.	—	—	4	—	—	—	—	—

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Vekoslav Splindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Eksplotacija gozdov.

Kateri zavod ali zasebno podjetje želi sodelovati pri eksplotiranju velikih gozdov, obstoječih in vsebujočih mehek les za žago? Natančneje podatke daje

Jos. Stojan,

Beograd, Sarajevska 26.

Zgubil

se je črn pes Doberman, ki sliči na klic »Junak«. Na hrbtu, na desno ima precej veliko rano. Odda naj se proti nagradi pri tvrdki JUG & ZUPANČIČ v Narodnem domu.

Primereno za božično darilo.

Pisalna miza za učenca, mizna klop za otroke, otročje male sanjke z naslonjalom, rupeča mizica z stolom in en voziček za puže, se po ceni prodaja. Vegova ul. 6, blizu gimnazije. 1280 1

JETIKA!

Dr. Pečnik, Jetika in Dr. Pečnik Die Lungentuberkulose. Nemška izdaja je veleznanimiva in se prodaja v Nemčiji in v Švici. Kupite obe knjigi!

Proda se:

ogledalo, šivalni stroj, pisalna miza in drugo pohištvo. Mariborska c. 11, nasproti gostilne Svetl.

Kupi se

pekariia

na deželi ali pa vzame v najem. Ponudbe na Pošto ležeče 30, Laško.

Na stanovanje in hrano

se sprejmeta dve gospodični ali 1277 dva gospoda s 1. januarjem.

Proda se:

Vodovodna školka, železna peč, novi sobni kiozet z vodnim izplakanjem, železno stojalo za obleke, obešalo, otročja postelja z mrežo, otročja zlojliva postelja in mnogo stvari iz lesa. Vegova ul. 6, blizu gimnazije. 1281 1

Tukajšnja komanda 39. pešpolka kupi večjo množino

drv.

Ponudniki se naj zglasijo do 19. tm. v pisarni gornje komande pri blagajniku v Kralja Petra 1283

Denarja ni,

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Kdor hoče z malim trudom gotovo do 100 K na dan zaslužiti, naj mi pošlje v pismu svoj naslov in znamko za odgovor. J. Batič, Litija.

Ženitna ponudba

Mlad, inteligenčen, zelo premožen posestnik, okoli pol milijona K, star 26 let, se želi poročiti z gospodično ali vdovo, staro 18—28 let. Prednost imajo gospodične ali vdove z gostilno, druge pa s premoženjem od 50.000 K naprej. Dopisi če mogoče s sliko, katera se častno vrne, naj se pošljejo na upravo »N. D.« pod »Dobra bodočnost«. Tajnost zadržana. 1224 5—5

Proda se:

voz za enega konja v dobrem stanu, dve angleški konjski opreml in en velik zimski kožuh. Naslov v upravi »Nove Dobe«.

Petsto stotov zdravega štajerskega

sena

takoj na prodaj.

Ponudbe z navedbo cene upravnistvu »Nove Dobe« v Celju. 1272 4—2

Dve meblirani sobi

v Celju, in stanovanje v Savinjski dolini se išče. Naslov:

TONI MILET Č,

1273 2—2 Zagreb, Ilica br. 73.

Več vagonov hmeljevk

odda lesna trgovina Fr. Pajman, 1270 Celje. 2—2

POTNIK

se išče za drobnarijsko in galanterijsko blago za Slovenijo in Hrvatsko. — Ponudbe je poslati na 1449 upravo tega lista. 6—3

Sprejemem dobro izvežbanega

prostornega mojstra.

1271 Fr. Pajman, Celje. 2—2

Proda se posestvo

hiša z gospodarskim poslopjem, vse na veliko zidano in z opeko krito. Zraven veliki vrtovi. Na željo se odda tudi do 10 oralov zemlje: njiv, travnikov in gozdov. Oddaljeno 10 minut od postaje St. Jurij ob Juž. žel. 1253 Poizve se pri trgovcu 3—3 Šmid, Novavas, p. St. Jurij ob j. z.

CENE ZMERNE!

Manifakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c. 48 150-145
se priporoča za mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

POSTREŽBA TOČNA!

Bukovo oglje

večje množine kupuje Gospodarska zveza.

Cenj. ponudbe na:

Podružnica Gosp. zveze v Celju

Razlagova ulica 1.

Fizol, krompir, suhe gobe in deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah

špecerijska trgovina

Celje • PETEK & DRUG • Celje

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55—47 (prej Pacchiaffo).

Obl. konc. posredovalnica za promet z realitetami 148 50—46
Anton P. Arzenšek
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri nakupu hiš, vil, gradčin, zemljišč, industrij, podjetij itd. vestno in pod ugodnimi pogoji.

Električne motorje, Proizvodni inštalacijski material, vod žarnice, števec, žico A. E. G. dobavlja elektrotehnična tvrdba **Karol Florjančič, Celje** Cankarjeva cesta št. 2, po zmernih cenah.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Franjo Dolžan
Celje, Kralja Petra cesta 8
se pripravlja za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritja stroh, zvonikov, popravila istih, naprava strokovodov itd. Izvršitev točna. Cene smernice. Za izvršitev dola se jamči.

Carinsko posredovanje izvršuje najtočneje in po zmernih cenah
KOMPAS
špedicijsko podjetje, informacijska pisarna v Celju, Razlagova ulica št. 11.

SALAME
Prve vrste VOVO BLAGO Povsem zrelo! se dobiva povsod.
Prva hrvatska tvornica salama, soljenega mesa in masti
M. GAVRILOVIĆ SIMONI d. d.
1169 Petrinja 30—10

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni **NARODNI DOM**
palači

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **SESE**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Registrov. kreditna in stavbna
zadruga z om. zav. **v Celju**
Prešernova ul. 15
Stanje rezerve K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

Otvoritev trgovine!

Cenjenemu občinstvu v Celju in okolici vljudno poročam, da sem prevzel v moji lastni hiši staroznano **špeci-**
rijsko trgovino Milan Hočevnar, katero sem popolnoma renoviral ter jo bom v večjem obsegu od dne **9. de-**
cembra naprej vodil. — Priporočam se vsem cenjenim odjemalcem mojega prednika, kakor vsem bodočim cenjenim
strankam, ter jih zagotavljam v naprej najsolidnejše in najcenejše postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

I. V. DEČKO

1240

Glavni trg št. 10.

Ljubljanska cesta št. 4.

6-3

„PELIKAN“

1254 7-3

prvi fotografski umetniški zavod v Celju samo
Razlagova ulica št. 1 poleg hotela Union, priporoča
cenj. občinstvu svoje slike v znani dovršenosti za
božična in novoletna darila

Izvršuje od najmanjše do naravne velikosti črne, rujave in
barvane v olju, akvarel, pastel in druge kot posebnost BAR-
VANE ŠKICE, povečane slike v 4 dneh, za popolno podobo in
trajnost slike se jamči. — Atelje je vsak praznik in četrtek
..... toplo zakurjen, po potrebi tudi v drugih dneh.

Ne odlašajte! Prazniki so pred durmi!

Kupujem **okrogel les**, na vagon naložen do bližnje
in tudi **stoječ les v vsaki množini.** postaje ali do žage postavljen

Ponudbe je poslati na **Ivo Čater**, parna žaga v Celju.

1223 5-5

SUKNO

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici
R. Stermecki, Celje.

Auto delavnica
d. z o. o. z.
Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Telef. št. 107.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-6

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.
Zaloga cigaretne papirja in stročnic.

Oglejte si
manufakturno trgovino
J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno in debelo.**

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi vedli-
mi kraji v tu- in inozemstvu.